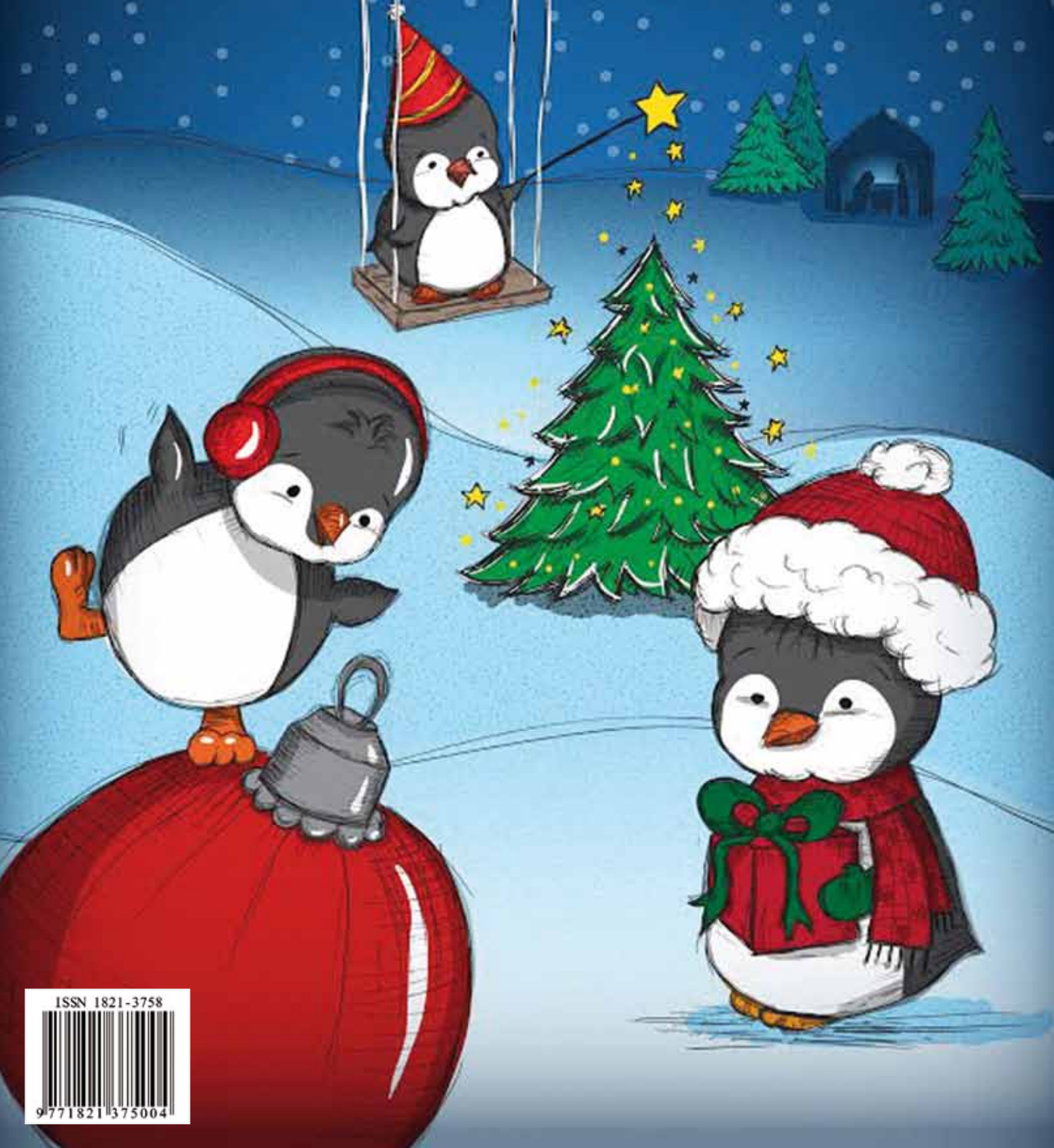

HRCKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 135 - PROSINAC 2015.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Bog, dragi Hrckovci!

Zima, zima, e pa šta je, ako je zima, nije lav... Ovom pjesmicom pokušavam sebe utješiti ovih dana, ali mi nešto ne ide. Nije da ne volim zimu, ali ne volim kad mi je hladno. Sreća pa u ovom razdoblju postoji puno razloga za radost te nam stoga ni ne smetaju toliko ove neugodne temperature. Kao što već, vjerujem, svi znate, za dva dana su Materice, tjedan dana poslije toga Oce, a četiri dana nakon toga Badnji dan, odnosno Badnja večer, kada s radošću, u krugu svojih obitelji, iščekujemo rođenje malog Isusa.

Budući da je u tijeku advent, vaši su domovi već sigurno ukrašeni, a prije nego što smislite koja će vam boja dominirati ove godine na božićnim borovima, budite kreativni te napravite sami neki ukras.

Hrcko je, kao i svakog prosinca, u božićnom ruhu, kojeg ukrašavaju i vaši prigodni crteži i literarni radovi, a tu je i obilje drugih zanimljivih i poučnih tekstova, pa vas pozivam da ove predstojeće blagdane provedete i uz vaš podlistak.

Do sljedećeg susreta, želim vam čestit Božić i sretnu Novu godinu!

Ivana

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič
Suradnici: Bernadica Ivanković, Marina Pluković, Vesna Huska,
Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Iva Babić i Petar Tikvicki

Lektorica: Katarina Vasiljčuk
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhcrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

NAJBOLJI RECITATORI VOJVODINE NA NAGRADNOM IZLETU

Lijepo kazivanje poezije je prava umjetnost. Za to su potrebni prstohvat dobre volje, žličica vještine, ali i dosta vježbe. No, kad se završi proces, produkt koji se dobiva je nemjerljiv i izvanvremenski. On oplemenjuje dušu i hrani ju. Lijepo je slušati recitatore kad govore poeziju, a još je ljepše ako si to ti!!!

Najbolji recitatori Vojvodine na hrvatskom jeziku, koji su ove godine pobijedili na XIV. pokrajinskoj smotri recitatora održanoj 6. studenog u Subotici, nagrađeni su jednodnevnom izletom u Osijek. Organizator natjecanja te i samog izleta - Hrvatska čitaonica - pobrinula se da i ovogodišnji izlet bude poseban i za pamćenje. Mnogi te večeri uoči polaska nisu mogli spavati od silnog uzbuđenja i radosti. No, to ne znači da je netko zakasnio. U petak, 27. studenog, u ranim jutarnjim satima recitatori su krenuli iz Subotice put Osijeka. Usput su se veseloj družini u autobusu priključivali i recitatori iz cijele Vojvodine.

Tako je bilo sve do granice kada je autobus već bio popunjen.

Ekipa stiholjubaca najprije se zapuтила u Dječje kazalište *Branka Mihaljevića*, gdje su pogledali fantastičnu predstavu *Jonathanov let*, radenu po motivima romana *Galeb Jonathan Livingston* Richarda Bacha. Ovo je doista bila posebna predstava sa snažnom porukom da trebamo pobijediti svoje strahove i

ograničenja, hrabro skočiti u more vlastite mašte i zaplivati prema horizontu. Ova istinska oda slobodi s posebnim svjetlosnim i drugim efektima oduševila je naše recitatore.

Nakon kraćeg druženja s glumcima i ravnateljem kazališta **Ivicom Lučićem**, koji je tom prilikom i recitirao vlastite pjesme, organiziran je prijam u poglavarstvu Osijeka, gdje su se svi i okrijepili. Potom su obišli ZOO-vrt uz kraće predavanje. Ručak i odmor su dobili kod fra **Zoltána** u franjevačkom samostanu i crkvi sv. Križa na Tvrdi. Dan su zasladili posjetom tržnom centru Porta nova.

Kasno u noć vesela ekipa najboljih recitatora na hrvatskom jeziku u Vojvodini došla je svojim domovima puna dojmova, uz potvrđenu činjenicu kako je lijepo kazivati i družiti se s poezijom.

Božić u mojoj obitelji

Valentina Ostrogonac, IV. a, OŠ Matija Gubec, Donji Tavankut: Božić je blagdan kada slavimo Isusovo rođenje. Počinjemo ga iščekivati četiri tjedna prije. To vrijeme zove se advent. Mama i tata stavljaju čokoladice u adventski kalendar, koji traje 24 dana. Za to vrijeme mi te čokoladice ne smijemo dirati do Božića. Vrata ukrašavamo adventskim vijencem. Svake nedjelje palimo po jednu svijeću na ikebani. Dva dana prije Božića moja obitelj ukrašava bor. Svi se veselimo i radujemo kao da je Božić već tu. Stol je postavljen pokraj bora da bi ti trenuci bili još ljepši. Uživamo u jelu i iščekujemo darove od malenog Isusa. Kad ustanemo, pogledamo pod bor, a tamo se nađe poneka čokoladica i grickalice. Na Božić moja obitelj i ja idemo kod bake i djeđa da bi im čestitali blagdan i poželjeli sve najbolje. Toga dana, kad se vratimo doma, i mi očekujemo goste. Volim Božić zato što tada jedemo skupa uz bor i zato što nas posjećuju gosti i mi njih.

Ivan Poljaković, VII. a, OŠ Pionir, Žednik: Božić je dan kada se prekidaju svađe, a počinju prijateljstva i ljubavi. Tako je bilo i za prvi Božić kada se saznalo da se Isus rodio. Svi kraljevi su prekidali ratove i skupa došli to proslaviti. Za Božić ne treba čekati darove, nego drugima darovati. Božić nije lijep onoliko koliko su lijepi bor i ukrasi, već koliko ljudi i s kojim ljudima proslavljaš. Zato svima za Božić želim prijateljstva, sreće i ljubavi.

Učenici III. h, OŠ Matko Vuković, Subotica:

Iva Molnar: Za Božić se svi veselimo, to je jedan od najvećih blagdana – Isusov rođendan. Tada je cijela obitelj na okupu. Za Božić kitimo bor. Idemo kod djeda i bake, nakon večere otvaramo darove. Nakon toga odlazimo na polnoćku. Volim Božić jer možemo darivati, a i dobivati darove.

Andrija Mandić: Konačno je stigao i prosinac. Počele su padati bijele, lepršave pahulje, kojima se najviše vesele djeca. Neki se grudaju, neki sanjkaju, a ja najviše volim praviti hladnog snjegovića. Priroda je već okitila borove bijelim pahuljama, a u domovima se spremaju borovi za blagdane. Djeca se najviše vesele prosincu i blagdanima.

Učenici III. c, OŠ Ivan Milutinović, Subotica:

Lana Vojnić Hajduk: Kod mene se Božić čeka tako što pišemo pismo Isusu i kitimo bor. Kada okitimo bor, pripremimo lijepu večeru. Prije Božića su: advent, Sveti Nikola, Materice i Oce. Na advent se pali prva svijeća. Na Svetog Nikolu dobivamo darove i ako smo nevaljali dolazi nam krampus i pali se druga svijeća. Na Materice slavimo dan mama i pali se treća svijeća. Na Oce slavimo dan tata i pali se četvrta svijeća.

Matija Ivković Ivandekić: S mamom i tatom slavim Božić. U mojoj kući pravimo večeru za Badnju večer i kitimo bor. Pod borom nalazimo darove ujutro na Božić. Idemo u crkvu, a poslije svete mise idemo kod bake i djeda na ručak i naravno po darove. Budemo sretni i radosni. Volim Božić zato što smo svi zajedno i zbog darova.

Ide Božić

Tiho i nježno
Snijeg polako pada,
Božić je tu,
Otvorite mu vrata.
Radosna pjesma
Čuje se daleko,
Božić je tu,
Veselite se djeco.
Zvono zlatno i
Crvena mašna,
To je prava božićna mašta.

**Valentina Sabo, VI.,
OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna**

Učenici II. h, OŠ Sveti Sava, Subotica:

Danijel Brajković: Uskoro nam stižu božićni blagdani. Za mene je to najljepše doba godine. Svakoga Božića naša se obitelj okupi. Moja sestra i ja kitimo bor. Mama priprema kolače i večeru za Badnju večer. Tata pomaže sestri i meni, pa i mami. Kada padne večer dođe moj stariji brat Dejan sa svojom ženom, i tada, pošto smo svi na okupu, počinje svečana večera. Dok mi večeramo, ispod bora se stvore darovi za djecu. Zbog ovog lijepog ugođaja s obitelji Božić je tako krasan.

Franjo Rudinski: Bliži nam se Božić. Božić je Isusovo rođenje. Prije Božića s mamom i sestrom idem na zornice. Najviše volim kada u ovo vrijeme pada snijeg. Pred Božić tata i ja idemo kupiti jelku. Na Badnji dan sestra i ja ju okitimo. Mama kuha večeru. Nakon Badnje večere idemo u crkvu. Kada se vratimo čekaju nas darovi. Ovo lijepo božićno vrijeme nastavlja se dočekom Nove godine i zimskim ferijama. Tako zima počinje lijepo.

Savršen Božić

Na božićno jutro pijevac je u zbrci,
A ostali ukućani svi u blagdanskoj strci.
Dok dijete otvara dar
Dobro pazi da ne nastane neki kvar.
Na stolu je mirisna svijeća
U njoj se presijava vječna sreća.
Dok dijete u krevetu moli
Božić još više zavoli.
Odjeća je spremna za sutra,
Jer novi dan počinje već od jutra.
Božićnoj večeri kad dođe kraj,
Blizu je i magični san, znaj...

**Andela Šimunov i Andela Klecin, VI. b,
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta**

Učenici IV. b, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin:

Iva Ivković Ivandekić: U mojoj obitelji Božić se dočekuje s radošću. Božićno vrijeme počinje adventom. Početkom adventa počinju zornice na koje mama i ja redovito odlazimo. Moramo ustajati u šest sati, onda smo pravi ranoranioci. Poslije mise, u vjeronaučnoj dvorani imamo čašćenje. Na početku dobijemo karton na koji lijepimo sličice, za svaku misu po jednu. Kad zaljepimo posljednju, znamo da je Badnji dan. Taj dan se posti. Sređujemo kuću. Osobito volim Badnji dan zato što kitimo bor. Ispod bora stavljamo betlehem, pleteni kolač, voće, žito, orahe. Jedne godine smo stavljali slamu, bilo je jako lijepo. Navečer oko osam sati večeramo. Tradicionalna jela su: juha od graha, pečena riba, tijesto s makom, jabuke, orasi, med, češnjak i pleteni kolač. Najmlađi član obitelji nosi svijeću, a najstariji ga gađa žitom ili kukuruzom. Svi članovi obitelji popiju po gutljaj vina. Iskreno da vam kažem, ja nikad nisam popila to vino. Poslije večere se malo odmorimo. U ponoć idemo na polnočku. Svake godine imamo mali program prije mise. Poslije mise dobivamo darove. Sutradan, na Božić, idemo u crkvu. Poslije mise idemo kod majke na ručak ili ona dolazi kod nas. Tako protječe Božić u mojoj obitelji. Volim Božić zato što smo svi na okupu i zato što se tada Isus rodio.

Mario Romak: Svake godine slavimo Božić. On je uvijek 25. prosinca. Jedva čekam Božić. Kod kuće je veselo. U kući je božićni bor. Ukrašen je raznobojnim kuglama. Ispod bora je mali betlehem, jabuke, slama, orasi, žito i kolači. Mama priprema svečani ručak. Cijela obitelj je na okupu. Poslije svečanog ručka idemo čestitati Božić baki i djedu. Lijepo se družimo i svi smo veseli. Sutradan gosti dolaze k nama, jer moj tata slavi svetog Ivana. Jako volim božićne blagdane, jer smo svi skupa.

Dvije Anđele za anđela

Naš Božić

Andela i ja jedva čekamo naš prvi zajednički Božić. Ukoliko netko ne zna, Andela i ja smo prijateljice – najbolje prijateljice. Stoga jedva čekamo da naš najveći blagdan proslavimo skupa.

Božićno jutro je najljepše jutro u godini. Kako je Djed Božićnjak već uredno obavio svoje dužnosti, pred nama je najljepši dio dana – otvaranje darova.

Slijedi odlazak u crkvu, na proslavu Isusovoga rođenja. Nadam se da će u crkvi, kao i svake godine, biti još puno, puno djece.

Iz crkve idemo na ručak. Slastan ručak, pokraj uskrasnog, najdraži u godini. Tada je cijela obitelj na okupu i upravo zato mi je taj dan toliko poseban. Andela i ja planiramo kvalitetno provesti vrijeme u razgovorima o ovoj i idućoj godini. Znam da se takvi razgovori vode na Novu godinu, ali eto, mi smo drugačije.

Mislim da će svima najzanimljivija tema biti – božićni bor. Svakako, sve obitelji su okitile svoje borove prije tjedan dana, jedino Andela i ja još prije jednog mjeseca, zato jer nismo mogle dočekati ovaj dan.

Bor se presijava, ne mislim doslovno. Presijavaju se ukrasi i svjetiljčice na njemu. Svaki ukras je poput maloga zrcala, a žaruljice me ispunjavaju nekom prikrivenom srećom.

Jedino ne volim što sam veliki baksuz. Uvijek zaspim, jer sam prethodnu noć probdjela čekajući Djeda Božićnjaka. Eto, makar je moja Andela ostala budna, pa mi je naknadno sve ispričavijedala.

Učenice OŠ Moša Pijade, Bereg:

Ivana Radičev, IV.: Proslava Božića u mojoj obitelji je duga tradicija. Dan-dva pred Božić počinju nam zimski praznici. U školi uvijek imamo taj dan priredbu. Kada dođem kući iz škole, mama i ja pravimo kolače s čokoladom i cimetom. Kada su kolači ispečeni, pospemo ih šećerom u prahu, a šećer izgleda kao snježne pahulje što padaju vani. Na Badnjak mama i ja kitimo bor. Poslije se ide na misu polnočku gdje slavimo rođenje Isusovo. Kad se vratimo s polnočke, čekamo božićno jutro i otvaramo darove. Poslije otvaranja darova idemo na spavanje. Na Božić mama kuha svečani ručak, a poslije idemo čestitati Božić rođacima. Tako se u mojoj obitelji proslavljaju Badnjak i Božić.

Tarja Radičev, III.: Pred Božić moja mama i baka prave kolače i torte. Na Badnjak moj brat i ja kitimo bor. Ispod bora za Djeda Božićnjaka ostavimo mlijeko i kekse, da se malo osladi. Kada se na Božić probudimo, uzbuđeni gledamo i otvaramo darove koje smo dobili. Za ručak kod nas dođu baka i djed i donesu nam darove. Taj dan svi budemo skupa, a ako ima snijega, izađemo van i grudamo se i pravimo snjegoviča.

David Walliams:

ZLA ZUBARICA

»Opres! Ovo je priča strave i užasa
s jako mnogo izmišljenih riječi.

Gradom je zavladała tama. U gluho doba noći
počinju se događati jako čudne stvari. Djeca bi
prije spavanja stavila zub pod jastuk i uzbuđeno
čekala da im Zubić-vila ostavi novčić.

Ujutro bi se probudila i ondje zatekla neki ne-
izrecivi užas. Mrtvog puža golača. Živog pauka.
Stotine i stotine uholaza koje gmižu i plaze pod
jastukom. Ili nešto još gore. Daleko gore...

Nešto, ili možda netko, u sitne bi im se sate ušuljao u sobu, uzeo zub i ostavio pod-
sjetnicu od koje se leđi krv u žilama.

Zlo ne spava.

Kako se itko može ušuljati djetetu u sobu, a da ga nitko ne vidi?

I što će mu, zaboga, svi ti zubi...?»

Ovako počinje knjiga *Zla zubarica*.

Ako sam vas bar malo zaintrigirala, baš mi je drago, jer kad pročitate knjigu sve
ćete sami doznati!

B. I.

STIHOVJUPCI

Stiže zima

Još sitno broji godina stara, uskoro će doći Nova, a zima se tiho spušta među nas.

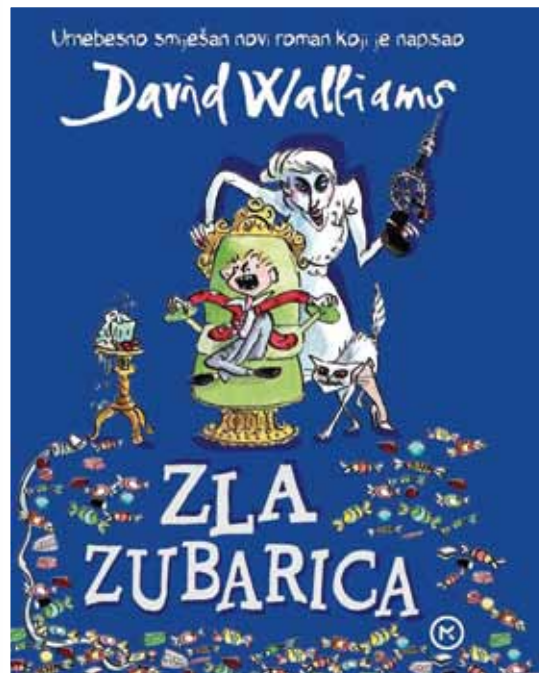
Mraz bezobraz

Juri mraz bezobraz
traži topli dječji obraz.
Da ga pipne, da ga štipne,
da od sreće cikom cikne.

Da zagriže jagodice
i spusti se u jamice.
Na nosiću da odstoji,
rumenilom ga oboji.

Bijelim prstima da pucne
i na prozor noktom kućne.
Prvi sniježak da najavi:
Stigla zima!
da objavi.

Ljiljana Jelaska

Na slovo, na slovo Č

NAŠE RIČI

Otkrij što znači ova rečenica:

ČESTITAM VAM BOŽIĆ I ISUSOVO POROĐENJE!

Ča Mate i sva čeljad čekali su Badnje večer ko i uvik. Svagdanom zdravo čuvarni, za Badnjak imadu sve što ide: zamedljana rakija (malo i za čokanj), čorbast gra, nasuvo i ribe, pa gube, sve na bilom šlinganom čaršapu. Sve po redu, do najvažnijeg u toj čudesnoj noći: misa ponoćka, posli koje čista srca čestitaje svima: ČESTIT BOŽIĆ I ISUSOVO POROĐENJE!

ČA kratica za ČIČA – (u svagdašnjem govoru puka uz ime dobnijeg muškarca dodaje se kao pridjevnik: ča Bono, ča Miško, ča Mate i sl.)

ČELJAD – ukućani, domaće osoblje; obitelj; puk, svjetina;

ČUVARAN, ČUVARNA, ČUVARNO – koji je štedljiv, koji dobro čuva svoj imetak;

ČORBAST, -A, -O – jušast, skuhan poput juhe;

ČUDESNO – neobičan, kojemu se treba čuditi;

ČOKANJ – staklena posudica za rakiju;

ČARŠAP/ČARŠAV – stolnjak, prostirka po stolu; plahta, prostirka po postelji;

Napiši značenje svojim riječima:

Piše: Iva Babić

HRVATSKI JEZIK

Dar ili poklon?

Dolazi nam vrijeme darivanja. Što darovati? Poklon ili dar?

Nećete pogriješiti u bilo kojem slučaju.

Imenica *dar* dolazi od praslavenske riječi kao i glagol *dati*. Dar je ono što se daje, ali može imati i druga značenja kao npr. talent ili sposobnost. Možda ste već čuli od nekih nastavnika zahtjev da smirite svoj *dar govora*? Ili je netko pohvalio vaš dar za likovnu umjetnost/glazbu. Poklon također ima više značenja, iako je kraće od dara u hrvatskom jeziku. Osim što označava ono što se poklanja (dar ☺), koristi se i u značenju naklona. Njegove inačice se koriste i u prenesenom značenju, npr. *poklonici* smo Hrkove rubrike za jezik!

Znači, u smislu onog što se daje, možemo koristiti i stariju riječ dar, ali i noviju poklon.

Tko misli da je bolje dar, neka daruje. Kome je draži poklon, neka poklanja.

Ja vam svima želim puno darova, a pogotovo dar darežljivosti prema drugima oko sebe.

Ako ipak sretnete nekoga tko odbije vaš dar jer želi poklon, moj naklon toj osobi istančana ukusa, a dar mi prosljedite!

Zovem se **Martin Đaković**.

Pohađam III. 2 razred OŠ *Jovan Popović* u Srijemskoj Mitrovici.

U kući živim s mamom Snežanom, tatom Krunoslavom i bratom Tomislavom od 7 godina.

Kad porastem volio bih biti liječnik.

VOLIM se igrati, crtati i družiti.

NE VOLIM se tući, svađati i raditi domaću zadaću.

U slobodno vrijeme se igram, najviše sa svojim bratom Tomislavom.

Omiljena knjiga mi je *Genijalna djeca*.

Omiljena pjevačica mi je **Severina**.

Omiljeni predmet u školi mi je likovni odgoj.

Najbolji prijatelj mi je **Dušan Pavlović**.

Najviše se volim igrati Angry birds.

Mislim da je *Hrcko* časopis za sve dobi, a najviše volim dio gdje piše nešto o prirodi.

Želio bih pozdraviti sve prijatelje i svu djecu koja čitaju *Hrcka*.

VEEEEEELIKI pozdrav iz Srijemske Mitrovice!!!!!!

Priredila: B. I.

Pjevajmo Božiću!

Još samo malo, i slavit ćemo Božić! Isusov rođendan ne slavimo samo u našim domovima – malim obiteljima, slavimo ga i u crkvi, zajedno s Crkvom – našom velikom obitelji. Kuće su nam, baš kao i crkve, osobito uređene: borovi, kuglice, štalice, jaslce...Pravo je zadovoljstvo ići od crkve do crkve i gledati s koliko je ljubavi, truda i vještine pripremljen ležaj za malenog Isusa.

No, ljepota božićnoga slavlja ne bi bila potpuna bez prekrasnih božićnih pjesama. One su pune radošti, ljubavi i topline. Pjevaju ih u cijelom svijetu, na svim jezicima, a naše hrvatske božićne pjesme svakako spadaju među najbrojnije, najraznovrsnije i najljepše. Naš poznati bibličar o. **Bonaventura Duda** ih je nazvao *opjevano evanđelje*, a o njima je napisao i knjigu *Svijeta razveselitelj*.

Ako točno odgovoriš na božićna pitanja, a slova u zagradama iza odgovora redom preneseš u ukrase na boru, dobit ćeš naziv jedne poznate božićne pjesme.

1. Božić svake godine
slavimo u nedjelju?

Da (DU)
Ne (SV)

2. Koju misu slavimo na
Božić i nijednoga dru-
goga dana?

Zornicu (RA)
Polnoćku (IM)

3. Na božićnoj misi sve-
ćenik nosi misnicu:

Bijele boje (NA)
Ljubičaste boje (RO)

4. Blagdan Sveta
tri kralja ili Bogo-
javljenje slavimo:

1. siječnja (DI)
6. siječnja (ZE)

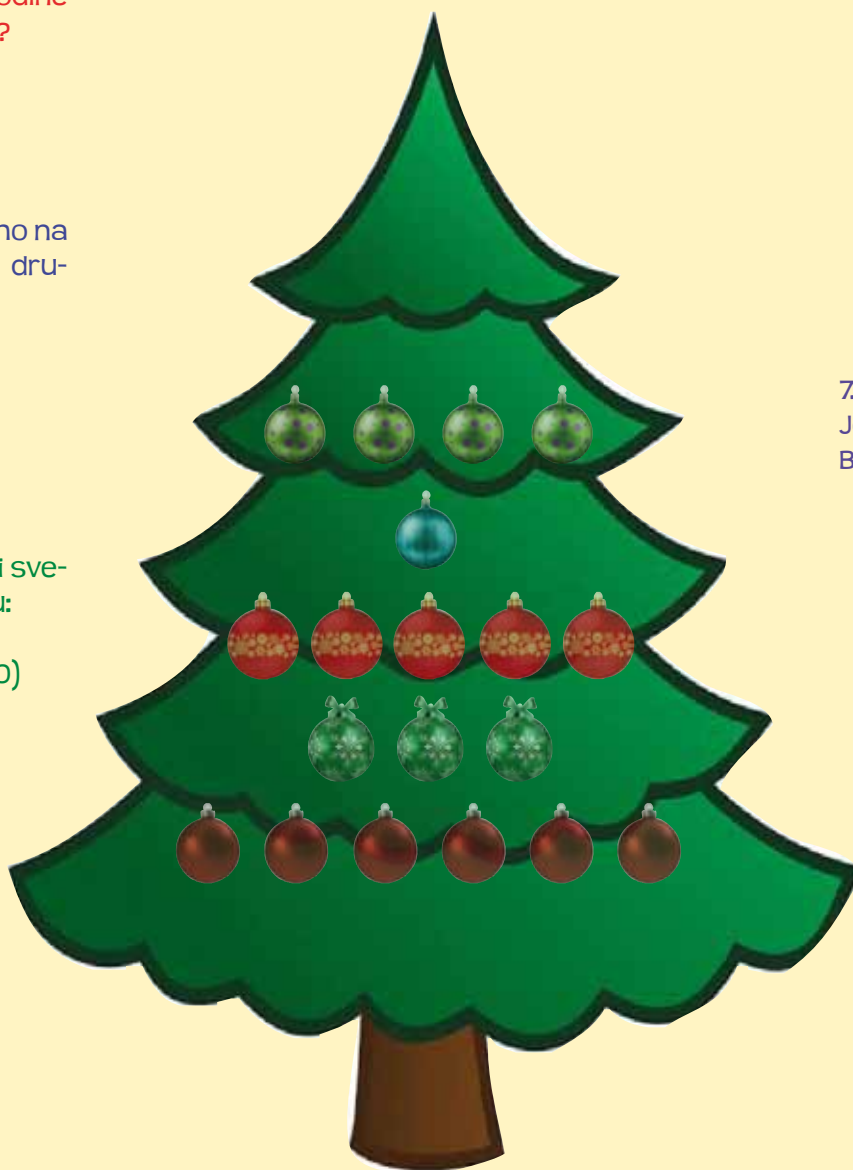
5. Mudraci su Isusu darovali:
Križ, kalež i kruh (EN)
Zlato, tamjan i smirnu (MLJ)

6. Prvi Isusovi gosti bili
su:
Pastiri (MIR)
Mudraci (OB)

7. Isus se rodio u:
Jeruzalemu (AR)
Betlehemu (VE)

8. Koji kralj je želio ubiti
novorođenoga Isusa?
Herod (SE)
August (SA)

9. Tko je pastirima
donio vijest o Isuso-
vom rođenju?
Rimski vojnici (KI)
Anđeo (LJE)

Lisica

simbol lukavštine i prepredenosti

Ona je snalažljiva, pametna, promišljena, a lukavost je prva asocijacija kada spomenemo ovu životinju. Osim toga, odlikuje se izoštranim sluhom, dobrim vidom, izvanrednim njuhom, a svemu tome treba dodati nagonski oprez prema čovjeku, koji je potiče da se ponaša vrlo mudro i oprezno. Lukava lija sto puta 'promisli' prije nego se na što odluči.

Lisica potječe iz porodice pasa, a domaćem psu i mački nalikuje po kovrčavom repu, većim ušima koje najviše nalikuju psećim i boji krzna. Dugačka je oko 75 cm, visoka do 40 cm, a težina joj iznosi 6-10 kg. Rep joj je dugačak 40 cm. Krzno joj je crvenkasto-smeđe boje.

Živi samotnjačkim životom većinu godine, osim za vrijeme kada je ženka skotna te mužjak ostaje uz nju i pomaže joj u podizanju mladunaca. Na slobodi lisice dožive 2 do 3 godine, a u zatočeništvu od 8 do 10 godina. Što se tiče staništa, nije baš zahtjevna pa su šume, travnjaci i otvorena područja s grmljem najčešći izbor za nju, a ne izbjegava ni prigradska naselja. Živi u jamama.

Lisica je česta šumska životinja i rasprostranjena je po cijeloj Europi, dijelu Azije, Afrike i Sjevernoj Americi.

Glavni je prijenosnik virusa bjesnoće (vjerojatnost da je lisica zaražena je otprilike 50%).

Prehrana

Prehrana lisice sastoji se od glodavaca, kukaca, crva, šumskog voća, ribe, ptica, jaja i ostalih vrsta manjih životinja. Lisica je najaktivnija noću, pa tada lakše lovi i glodavce i ptice koji su, kao i ona, isključivo aktivni noću. Za razliku od većine životinja, nema pandže pa svoju lovinu ubija brzim ugrizom kako joj ne bi pobjegla.

Katkad odlazi u gradove ili u sela zbog peradi, a to uglavnom čini zimi. Kad lovi kunića, lisica ima neobičan način lova jer ga zbuni 'skakanjem', a kad lovi miša, rabi također neobičnu tehniku koja se naziva mišjim skokom. Zbog takvih tehnika lova lisicu često smatraju 'zaigranom'.

Zanimljive činjenice o lisicama

* Lisice su brižni roditelji - Ženka okoti od jednog do 11 štenaca (prosjek je šest), koji su rođeni slijepi i ne otvaraju oči sve do devetog dana nakon rođenja. Oni žive sa svojim roditeljima sve dok ne napune sedam mjeseci. Lisica štiti svoje štence iznenađujuće odano, a to potvrđuje i jedan primjer koji se nedavno dogodio u Engleskoj. Naime, jedno štene lisice je uhvaćeno u zamku i bilo je zarobljeno čak dva tjedna, ali je preživjelo jer mu je majka svaki dan donosila hranu.

* Lisice se vole igrati - Igraju se međusobno, ali i s drugim životinjama. Jedna od omiljenih igračaka im je loptica, ali pošto je u divljini teško pronaći savršenu lopticu, lisice će često ukrasti jednu s golf igrališta.

* Lisice se vole družiti s drugim životinjama - Kao prirodno znatiželjne životinje, povremeno prilaze drugim životinjama, čak i onima koje bi u određenim okolnostima mogle biti njihov neprijatelj. Poznati su brojni slučajevi lisica koje su se sprijateljile s psima ili mačkama.

* Iako su klasificirane kao vrsta pasa, u mnogome više liče na mačke - Njihove zjenice su poput mačjih, zbog čega imaju izvrstan noćni vid. Mnoge lisice su izvrsni pjenjači, a neke čak i spavaju na drveću. Lisice čak i love na sličan način kao mačke. Uhode plijen i zatim iznenada nasrnu na njega. Njihovo kretanje je vrlo elegantno, slično mačjem, a imaju i izuzetno osjetljive brkove koji im pomažu da održe ravnotežu (baš kao i mačkama njihovi).

* Poput navođenih projektila, lisica koristi Zemljino magnetno polje - Druge životinje, kao što su ptice, morski psi i kornjače, također koriste magnetno polje za navigaciju, ali lisica je prva životinja koja ga koristi i da uhvati plijen. Prema jednom stručnom časopisu, ona može vidjeti Zemljino magnetno polje kao 'zatamnjeni krug' na svojim očima, koji potamni kada je okrenuta prema sjeveru. Kada se sjena i zvuk plijena poravnaju, lisica zna točan smjer u kojem treba brzinom *navaliti* na plijen.

* Lukavo se otarasi svih buha s tijela - Da bi se izborila s dosadnim buhama i vašima, ona sebi iščupa pramen dlaka s prednjeg buta i držeći ga u ustima odlazi do najbliže rijeke ili jezera. Polako kreće ulaziti unatrag u vodu i buhe, pošto ne vole vodu, idu prema glavi, tj. prema suhom dijelu tijela. Lisica se polako uvuče u vodu da sve buhe krenu prema njušci i zaroni tako da joj samo njuška i taj pramen dlake koji je iščupala vire iz vode. Pričeka nekoliko sekundi da se sve buhe skupe na pramen i samo pusti dlake da odu s vodom.

Vojin Miroslavljević, IV.,
OŠ Moša Pijade, Bereg

Katarina Kovač, IV. a,
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Dijana Maroš, III.,
OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna

Tomislav Mačković, II. h, OŠ Matko Vuković, Subotica

Jasmina Ivković Ivandekić, IV. b,
OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Milana Mijić, II. a, OŠ 22. oktobar, Monoštor

Dajana Skendžić, VII. b, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan

Dejana Šefer, IV. a., OŠ Matija Gubec, D. Tavankut

Dragana Jović, III., OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Alma Sadiku, OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Boris, OŠ Pionir, Žednik

Marko Martinović, III. a,
OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Danijel Brajković, II. h, OŠ sveti Sava, Subotica

KUTAK ZA GLAZBENI TRENUTAK

Praporci ili zvončići pripadaju skupini instrumenata koji se koriste kao raznovrsne zvečke. Nekada su korišteni kao sastavni dio konjske opreme ili sniježnih sanjki, pa se uglavnom i koriste u glazbeno deskriptivno kolorističke svrhe. Ovaj instrument čine obične šuplje limene loptice s metalnom kuglicom koja se slobodno kreće u unutarjosti. Loptice su povezane kao vijenac i zakvačene za remen s drškom ili su nanizane na drveni štap. U orkestru mogu odlično poslužiti u zimskim i novogodišnjim pjesmama. Djeca ih lako mogu upotrebljavati, jer se na ovom instrumentu svako tko zna i osjeća ritam, lako snalazi.

Ovaj instrument opjevan je u poznatoj pjesmi *Zvončići*, pa ako niste sigurni u tekst...zapjevajte i zasvirajte s Hrckom:

ZVONČIĆI

Dolove i brijeg
zabijelio je snijeg
sa saona kroz noć
naš se čuje smijeh.

Okićen i plah, naš
vranac juri svud
a zvona dalek zvuk
pokazuje nam put.

Ref.
Hej, zvončići, zvončići
zvone cijelu noć
i ostaju u sjećanju
što nikad neće proć'.
Zvončići, zvončići
zvone na sav glas.
Kroz tihu noć i čitav kraj
zvone za sve nas.

Ponoć već je tu
za satom ide sat
i juri vranac naš
k'o da nikad neće stat.

Tiho pada snijeg
k'o perje mek i lak
prijatelj je drag
veseli mu se svak.

Ref.
Hej, zvončići, zvončići
zvone cijelu noć
i ostaju u sjećanju
što nikad neće proć'.

Zvončići, zvončići
zvone na sav glas.
Kroz tihu noć i čitav kraj
zvone za sve nas.

Ispričana Bajka o ribaru i ribici

Lektire nekada mogu biti zbilja dosadne... dobro, možda ne baš dosadne, ali obavezne!!!!... Shvaćaćš... OBAVEZNE!!!! Pa sve što je obavezno odmah je i dosadno... i glupo.... i bezveze... i out!!! Da ne redam dalje.

No, možda to i ne mora biti tako. Možda lektira, ka-
žem MOŽDA, može biti interesantna?!

Ne znam dijelite li moje mišljenje? Ali doznala sam iz
povjerljivih izvora da su učenici V. h razreda OŠ *Matko Vuković* iz Subotice imali jedan interesantan i svakako
malo drugačiji sat lektire.

Kako se to dogodilo? Bilo je posve obično u samom
početku. Na satu hrvatskog jezika dobili su naslov knji-
ge, lektire koju trebaju pročitati, kao i rok do kada to
trebaju učiniti. Umjesto klasičnog sata posjetili su Grad-
sku knjižnicu, gdje su imali zanimljive zadatke. Trebali su
riješiti neku križaljku, otkriti pravi tijek događanja i do-
dati nedostajuće dijelove, provjeriti znanje na kvizu i uz
sve to rabiti interaktivnu SMART ploču koja nudi brojne
mogućnosti.

Sad kad bolje razmislim... lektira i nije dosadna. Sve
ovisi kako se postaviš. Treba biti pozitivan, otvoren za
sve mogućnosti te dobro slušati i promatrati. Tako ti
neće promaći onaj detalj koji lektiru ipak čini zanimlji-
vom i privlačnom!

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Ružica Miković Žigmanov

Nagrađeni

Vanessa Skendžić, IV. b, OŠ *Bratstvo-jedinstvo*, Bezdan
Lana Vojnić Hajduk, III. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Luka Sabo Cibolja, II., OŠ *Pionir*, Žednik
Dejana Šefer, IV. a, OŠ *Matija Gubec*, D. Tavankut
Sanja Benčik, IV. b, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Josip Kujundžić, I. h, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Sara Čelić, VI., OŠ *Ivo Lola Ribar*, Plavna
Andrej Forgić, IV. b, OŠ *22. oktobar*, Monoštor
Snežana Marković, IV., OŠ *Moša Pijade*, Bereg
Dalibor Matin, I. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Nagradno pitanje

Koje je godine zabilježeno
prvo slavlje Isusovog rođenja?

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

KUPON

Advent ili došašće

Adventski kalendar potječe iz Njemačke, a osmislio ga je župnik **Gerhard Lang**. Namijenjen je djeci koja od 1. do 24. prosinca otvaraju jedan po jedan prozor i tako se upoznaju s došašćem. Kod nas u Bačkoj treće nedjelje došašća slavimo Materice, dan mama, majki, baka, pramajki, teta, ujni, strina, u kom veličamo žensku čeljad i njihovu veliku ulogu rađanja i donošenja novih pokoljenja na svijet. Četvrta nedjelja – Oce, namijenjena je očevima, didama, pradiidama, tetkovima, strikama, ujacima. I njihova uloga vrlo je odgovorna, brinuti se za svoju obitelj.

Zato draga djeco, prionite na posao i napravite svoj adventski kalendar, a mi vam dajemo ideju. Izrežite 24 jednaka kruga i presavijte ih u trokute, od čega ćete formirati bor slagajući ih u redove 1, 3, 5, 7, 9. Postavite ih u crijep i ne zaboravite napraviti mjesto za Josipa, Mariju, jaslje i malenog Isusa. Uživajte u izradi, ovaj bor može vam krasiti sobu cijelog adventa i Božića.

Zadaci koje trebaš pokušati napraviti ovog adventa:

1. prosinca (utorak) - zapali prvu adventsku svijeću,
2. prosinca (srijeda) - postavi stol za večeru,
3. prosinca (četvrtak) - pomozi tati urediti auto, usisati, pobrisati...
4. prosinca (petak) - očisti svoje cipele,
5. prosinca (subota) - spremi hodnik s cipelama,
6. prosinca (nedjelja) - upali drugu adventsku svijeću i nacrtaj nešto svetom Nikoli,
7. prosinca (ponedjeljak) - izbacij smeće,
8. prosinca (utorak) - nahrani kućnog ljubimca,
9. prosinca (srijeda) - pospremi sve svoje igračke,
10. prosinca (četvrtak) - pripremi neki slatkiš koji ćeš darovati siromašnima,
11. prosinca (petak) - posjeti svoju majku i didu.
12. prosinca (subota) - pomozi mami praviti kolače za Materice,
13. prosinca (nedjelja) - upali treću adventsku svijeću, čestitaj mami Materice i posadi žito,
14. prosinca (ponedjeljak) - operi sude i uredi kuhinju,
15. prosinca (utorak) - zalij žito,
16. prosinca (srijeda) - danas nemoj paliti kompjutor, laptop, tablet,
17. prosinca (četvrtak) - podijeli slatkiš s bratom, sestrom ili prijateljem,
18. prosinca (petak) - danas nemoj jesti slatkiše,
19. prosinca (subota) - pomozi urediti - pospremiti kuću,

20. prosinca (nedjelja) - čestitaj tati, didi Oce, i upali četvrtu adventsku svijeću,

21. prosinca (ponedjeljak) - napravi neki božićni ukras kojim ćeš ukasiti sobu,

22. prosinca (utorak) - uredi svoj pisaći stol,

23. prosinca (srijeda) - uredi svoje ormare s garderobom,

24. prosinca (četvrtak) - pomozi ukućanima u kičanju bora, pripremanju Badnje večeri.

Draga djeco, advent ili došašće nas uči koliko su nam važne majke i očevi, i daje im posebno mjesto baš u vrijeme iščekivanja Božića. Stoga obrađujte vaše roditelje tako što ćete im pomoći u brojnim poslovima koje trebaju napraviti za ovaj veliki blagdan. Jedan od zadataka može vam biti da uredite svoju sobu i napravite sebi jaslje. Izrežite figure, zalijepite ih na karton i posložite baš onako kako je to bilo davno, prije 2000 godina u Betlehemu. Čestit Božić!!!

Betlehemiški pastiri

Uz kolijevku malenu
moli zbor pastira.
Slatka rajska muzika
nad kolijevkom svira.
Pastiri su donijeli
svoje male dare:

svoja mala srdašca
i poveje stare.

To je milo Isusu,
on ljubi sirote,
jer su srca njihova
tkana od dobrote.

Priredila: Marina Piuković

Večeras...

E, kad pročitam ovo što sam napisala, prosto bih se smijala. Jer: Tin me je pozvao u šetnju večeras i rekao da mi ima nešto važno reći. Onda sam mu ja rekla, onako tiho, jako tiho, ali odlučno: zašto da dodem, pa da opet bježi od mene? Pogledao me je onako kako bi pogledao izvanzemaljca i onda više nisam mogla izdržati. Gledala sam ga ravno u oči i pitala sam ga: je li se on srami toga što mu se sviđam? Jer, kad čitam njegova prekrasna pisma, mislim da mu se sviđam, a kad se u školi sretnemo – kao da sam zrak, kao da sam nevidljivi čovjek, najbezobličnija tvar u univerzumu...

Nasmiješio se čudno, jako čudno. Prekrasno čudno. Možda se tako smiješi dok piše pisma – tako ga ja zamišljam. Uхватио mi je uvojак kose, dok su iza mene cure iz razreda blenule u nas. Osjećala sam njihove poglede i ne gledajući ih, vidjela kako se gurkaju u iščekivanju što će biti. Zvonilo je i Filip je protrčao kraj nas, viknuvši: »Hej, zaljubljeni, cura poslije nogometa, dobit ćeš neopravdani!«

Tin se nije niti pomaknuo, samo je mahnuo rukom i doviknuo, ne skidajući pogled s mene: »Stižem, dosadni!« Gledao me je kao da je to najvažniji posao na svijetu. Tada se primaknuo mom uhu, još uvijek ne puštajući pramen moje kose. Šapnuo mi je: »Ti si najmirisniji zrak i najljepši nevidljivi čovjek i najljepše oblikovana tvar u univerzumu, jasno?« Otrčao je, a ja sam ostala skamenjena. Kad su mi pritrčale cure, jednostavno nisam mogla normalno govoriti. U mom srcu se samo uključilo 'odbrojavanje' do večeri, jer sam znala, jednostavno sam znala da će to biti – nešto neponovljivo.

Kristina

Mora biti posebno

Kad sam se jutros pogledao u zrcalo, vidio sam nekog sasvim novog. Vidio sam momka koji ima CURU!

Stojao sam tamo sasvim detaljno pregledajući svaki četvorni milimetar moga lica, osobito onog iznad usana i na bradi. Kako to da se jedino meni još niti jedna dlačica nije pojavila? Pa, kad će?

Odjednom, sjetio sam se sinoćnje šetnje. Kristina. Kako je samo lijepo izgledala! Raspoložena, nasmijana, nije prestajala ni pričati ni smješkat se. Dok je hodala, činilo se da poskakuje. U jednom trenutku mi se zavrtilo od svega – od mirisa njene kose, njenog 'zvonckavog' smijeha koji je svaki čas bježao kroz njene prekrasne zube i te roze usne. Morao sam stati.

Mora da sam čudno izgledao, jer je zastala i kao da se uplašila. Pogledala me je zabrinuto: »Jesi li dobro, Tine?« Uхватила me je za ruku, tu negdje na sredini nadlaktice. Pogledao sam je, bilo mi je malo smiješno: tako malena i nježna, ona mene želi pridržati. »Zbilja?«, gledala me je ispitivački. Uzeo sam njenu ruku u moje ruke i sklonio ju s moje ruke. Bile su hladne. Približio sam ih usnama da ih ugrijem i puhnuo u njih. Same usne su joj dodirnule prste, ne bih ja to ni smio, jednostavno se dogodilo. Prekrasno se nasmiješila. Odjednom sam čuo svoj glas: »Kristina, želiš li biti moja djevojka?« Gotovo u isti mah, čuo sam njeno jasno: »DA!« Gledali smo se bez riječi, samo sam joj ja držao ruku u mojima. Šutnja je postala čudna i osjetio sam da nešto trebam učiniti, ali što? Da ju poljubim? Ali kako, kad to nikad nisam prije učinio i sve sam zaboravio od onih par riječi koje mi je Sven ispričao kad je on imao prvi put djevojku. Pomislio sam – pokušat ću, pa što bude... Zaustavila me je njezina ruka, koju je stavila na moje usne: »Drugi puta, štima?«

Da, ona je prava. Moja djevojka.

Tin

Kviz Vojvodinu

1. U kom selu u Vojvodini je rođen otac Gerard Tomo **Stantić**, naš kandidat za oltar?

- a) Sonti
- b) Lemešu
- c) Đurđinu
- d) Tavankutu

Uzorit u radu, ispovjednički blag i izuzetno brižan prema bolesnicima, o. Gerard Tomo Stantić uzor je mnogim vjernicima. Mnogi mu se utječu svojim molitvama.

2. Kome je posvećena crkva u Plavni?
a) Presvetom trojstvu
b) Isusovom uskrснуću
c) svetom Petru
d) svetom Jakovu apostolu

Plavna je selo u jugo-zapadnoj Bačkoj. Nalazi se nedaleko od granice s Hrvatskom.

Okrenusmo i posljednji list na kalendaru, prosinac je. Uskoro će blagdani i zimske ferije pa će biti više vremena za druženje. Evo nekoliko pitanja za trenutke razonode:

3. Poznati košarkaš **Radivoje Korać Žučko** rodom je iz kog vojvodanskog mjesta?
a) Sombora
b) Subotice
c) Sente
d) Novog Sada

Radivoje Korać Žučko poznati je košarkaš tadašnje zemlje Jugoslavije. Neki Koraćevi rekordi nisu oboreni ni do danas. Poznat je i po izuzetnoj preciznosti kod ubacivanja slobodnih bacanja.

4. Kako se na ikavici Hrvata-Bunjevaca kaže drveni štap na koji je nasadena motika ili neki drugi sličan alat?

- a) fičok
- b) sapište
- c) sičenice
- d) drvenice

Kosa, motika, lopata i drugi sličan alat se nasadivao na drveni štap kako bi se lakše njime rukovalo.

Točni odgovori: 1. c); 2. d); 3. a); 4. b);

Tomin Snjegović

Priprava:

Uzmite dva tvrdo kuhana jaja i svakom odrežite malo vrh. Stavite jaje jedno na drugo.

Od mrkve odrežite dva kolutića različite veličine. Stavite ih jedan na drugi i nabodite na štapić od ražnjića te spojite s kuhanim jajima.

Od mrkve napravite nos za Snjegovića, a papar u zrnu postavite za oči i gumbe. List peršina zabodite u jaje umjesto metle.

Po želji oko Snjegovića pospite kokos, što će predstavljati snijeg.

Dobar tek!

Tominog Snjegovića je za vas pripremio Tomislav Mačković. Učenik je 2. razreda OŠ Matko Vuković u Subotici. Tomislav svira kontru u Subotičkom tamburaškom orkestru i jako se voli igrati sa sestrom Ivanom.

Vrijeme priprave:
5 minuta

Potrebni sastojci:

2 kuhana jajeta

mrkva

papar u zrnu

štapić za ražnjiće

list peršina

po želji kokos

Jeste li znali?

Otkad se slavi Božić?

Božić se u početku kršćanstva nije slavio, a prvo slavlje Isusovog rođenja zabilježeno je 354. godine. U Rimskom Carstvu se mnogo-boštvo zamijenilo kršćanstvom, pa su kršćani uveli nove blagdane kako ne bi morali slaviti stare.

Zašto jelka ili bor?

Pojedinci tvrde kako se ukrašavaju bor ili jelka jer su to zimzelene biljke koje simboliziraju vječni život. Drugi smatraju kako je u Betlehemu, gdje se Isus rodio, jedini za-klon od hladnoće bio veliki zeleni bor, pa su kršćani odlučili upravo to drvce ukrašavati za Božić.

Simbol kuglica

Kuglice su najčešći božićni ukrasi, a one simboliziraju jabuku. Kako je Isusov dolazak oprašao grijeh Adama i Eve koji su pojeli zabranjeno voće - jabuku, tako su u početku kršćani ukrašavali bor s tim plodovima. One su predstavljale spoznavanje dobra i zla, a kasnije su imućniji ljudi upotrebljavali kuglice i druge figure.

Božićna pšenica

Sijanje božićne pšenice je simbol obnove života i plodnosti. Uz hrvatsko podneblje, jedine zemlje koje drže do ovog običaja su Portugal i južna Italija.

Običaj je na blagdan Svete Lucije (13. prosinca) sijanje pšenice, koja se potom zalijeva i podrezuje kako bi imala što ljepši oblik.

Kinomania

Božić kod Cooperovih

Kada se četiri generacije obitelji Cooper okupe na proslavi Badnjaka, niz neočekivanih posjetitelja i nepredvidivih događaja preokrene večer naopako i od-

vede ih prema iznenađujućem ponovnom otkrivanju obiteljskih veza i blagdanskog duha.

Robinson Crusoe

U pitanju je istinita priča o brodolomcu nesalomljiva duha, Robinsonu Crusoeu. Njegov nenadmašni ljubimac papiga Utorak, koji sniva o otkrivanju svijeta,

pripovijedat će nam pravu priču o Crusoeu i njegovim čudnovatim prijateljima. Pridružite se nevjerojatnom Robinsonu Crusoeu u zabavnoj i živopisnoj avanturi za cijelu obitelj te otkrijte pravu priču koja se krije iza legende!

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće pojmove: KROV, MUZEJI, EKOLOGIJA, TRI, ZUBI, GARDEROBA, FAŠNIK, GALEB, PLES, PUP, GALERIJA, FARMA, GROŽĐE, GRADIVO, KONJ, KOŠNICA.

Preostala slova dat će konačno rješenje.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

NJ	F	A	J	I	R	E	L	A	G
O	A	B	E	I	I	I	O	A	A
K	R	G	R	Đ	J	B	J	Ž	B
K	M	T	R	E	Ž	I	U	A	O
I	A	I	Z	A	G	O	C	Z	R
N	Ć	U	NJ	O	D	I	R	P	E
Š	M	A	L	V	N	I	U	G	D
A		O	O	Š	K	P	V		R
F	K	R	O	S	E	L	P	O	A
E	K	K		B	E	L	A	G	G

--	--	--	--	--	--	--	--

ZAMIJENI SVAKI BROJ ODGOVARAJUĆIM SLOVOM I OTKRIT ĆEŠ KAKO SU PASTIRI SLAVILI BOGA KADA IM JE ANĐEO
REKAO DA SE RODIO ISUS – SPASITELJ SVIJETA. NAPIŠI TU PORUKU NA PRAZNE CRTE DOLJE.

A	1	L	16
B	2	U	17
C	3	M	18
Č	4	N	19
Ć	5	NJ	20
D	6	O	21
DŽ	7	P	22
Đ	8	R	23
E	9	S	24
F	10	Š	25
G	11	T	26
H	12	U	27
I	13	V	28
J	14	Z	29
K	15	Ž	30

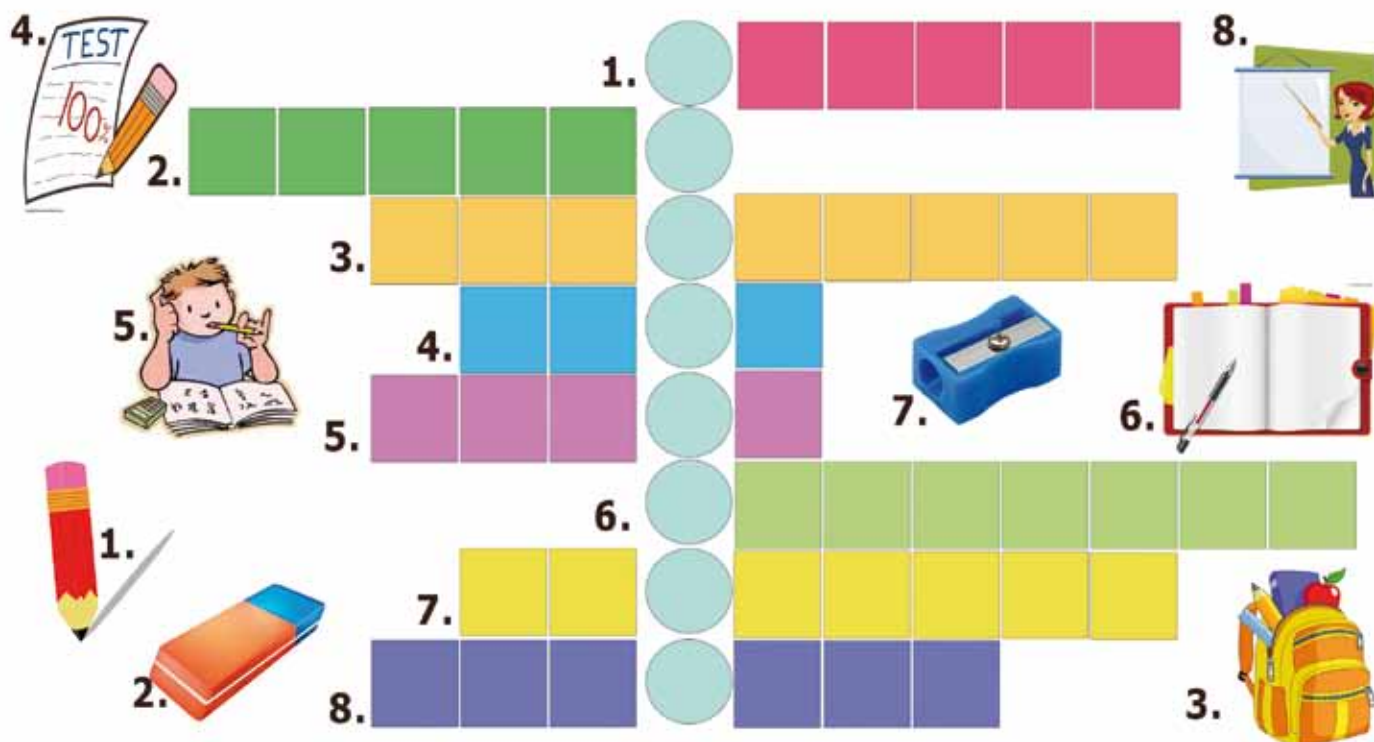
24	16	1	28	1		19	1		28	13	24	13	19	1	18	1		
	2	21	11	27		1		19	1		29	9	18	17	13			
									18	13	23		17	27	6	13	18	1
									18	13	17	9	19	13	3	13	18	1
												20	9	11	21	28	13	18

Riješi križaljku tako što ćeš u označena polja upisati prijevod riječi na engleskom jeziku i u označenim poljima dobit ćeš konačno rješenje: 1. OLOVKA, 2. GUMICA, 3. ŠKOLSKA TORBA, 4. ISPIT, 5. UČENIK, 6. BLOK, 7. ŠILJILO, 8. UČITELJ

RIJEŠI «SUDOKU» ZAGONETKU:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

		1					9	
	3							5
2		5		6				
			3		2			
		8		1		4		
			6		8			
				5		9		2
1							3	
	2					1		

7				9				
8	4		7		3	1		
	3	2				8	7	
2	7				1		9	
		8	5	2	7	4		
	1		3				6	2
	6	7				9	8	
		5	9		6		3	1
				3				7

Veselimo se Božiću

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvički

